

egentlig at naae til at faae Midler samlede for at kunne tilendebringe den Bygning, der er fuldbendt for de tre Fjerbedele og hvoraf een Fjerbedeel endnu er tilbage; men naar nu Sagen foreligger saaledes, at det dog er Statskassen, det være sig nu umiddelbart eller gennem Sorø Akademi, der skal betale den tilbagestaende Rest af Bygningen, saa forekommer det mig, at det er langt simplere, at vi eens med Ministeren om, hvad der skal gjøres, om den hele Foranstaltning, og da see den i dens hele Stikfelse og i dens rette Omfang. Giv vi Theatret selv Midlerne gennem dets Reserverfond — og vi maae lægge Mærke til, at med Hensyn til Reserverfondens Anvendelse have vi egentlig kun en controllerende Myndighed — saa ere vi udsatte for, at den ene Fjerbedeel, der er tilbage, bliver udvidet langt ud over de hensigtsmæssige og fornuftige Grændser. Man kan ikke vide, hvad for en Bæe en eller anden Kunstforstandig og lidenskabelig Sjæl kunde finde paa der at ville realisere paa Theatetskassens og Reserverfondens Regning, og det er altsaa meget bedre, at vi komme til at see Foretagendet og blive enige om, hvad der skal gjøres og hvad der ikke skal gjøres. Jeg skal ikke her gaae ind paa den øvrige Theaterfag, men kun gjøre opmærksom paa, at det vilde være pusseligt, om Ministeren indsaae, at han ikke med Haab om Held vil kunne begjære nogensomhelst Sum ud over den, der forøvrigt gives til Theatret, heller ikke til Bygningens Fuldførelse, uden samtidig dermed at forelægge en saadan Driftsplan for Theatret, at det bliver klart, at Statskassen ikke kommer til at tilskyde Mere, hverken gennem Raan eller Gave. Ministeren har meget rigtig gjort opmærksom paa, at Indtægterne ved Theatret stige og falde med Formuenheden hos Befolkningen, og dersom nu Statens Udgifter skulde voxe i omvendt Forhold, alt som Befolkningens Formuenhed tager af, saa vilde deraf fremstaae et i sig selv grundfornuftigt Princip. Jeg vil meget gjerne indrømme, at det kan blive Tilfældet, saalænge Statsmyndigheden paa en vis Maade træder i Strancken for at forsvare Theatrets Virksomhed, og det

er derfor det Rette at skyde en Privat ind imellem; han vil vide, i de Diebliske, hvor han høster Mindre, forbi Publikum kun kan hve Mindre, at give Mindre ud, og i de Diebliske, hvor der viser sig en Anledning til at tjene ved forøget Virksomhed, vil han forsøge denne i højere Maal. Dette er maaffee det allerførste og kraftigste Beviis for, at at denne Anstalt ikke hører ind under et Regjeringsmassineri og en bevilgende Myndighed; men at slippe Bevillingen ud af vore Hænder, naar Bestyrelsen idelig og idelig kan udvide Udgifternes Mængde, og tilsidst, naar den er i Forlegenhed for nye Tilskud, kommer til os og forlanger dem, uden at vi ere istand til at indskrænke, hvad der er steet, det kunne vi ikke være tjente med, medens vi heller ikke kunne være tjente med her at overveie, om vi skulle beholde Balleiten, om vi skulle beholde den Dandsferinde, eller den Sangerinde, om vi skulle give saa og saameget eller saa og saalidt for et Par Been. Naar man vil gaae tilbunds og søge rigtig efter, troer jeg, at der i hele denne Tilstand ligger en Umulighed, og jeg troer ogsaa, man kan sige, at man i alle de Stater, hvor det constitutionelle System efterhaanden har slaaet Rødder og uvilket sig, er kommen til, vel at give Tilskud til Theatret, men ikke at lade Regjeringen befatte sig med den egentlige Bestyrelse, ja ikke engang lade dette skee gennem offentlige Directeurer. Der er enkelte Theatre tilbage, som endnu staae i dette Forhold, og som ogsaa, hvor de virke, skabe overordentlige Forlegenheder gennem overordentlig store Udgifter, men paa de fleste Steder er man kommen til at affinde sig saaledes med Theatret, at der kun gives en vis Sum til dets Understøttelse; man lader det da selv udvikle sig, og det har i Almindelighed eller idetmindste paa mange Steder viist sig, at Theatrene derved udvikle sig med saameget desto større Kraft, de komme derved saameget bedre til at erkjende, hvad der til enhver Tid svarer til Hensigten, medens de dog paa ingen Maade opgive den almindelige literære Betragtning.